

Anvisningar till kommuner för att rekvirera påfyllnadsmedel - utvecklingsmedel för 2022 för arbete mot våld i nära relationer m.m.

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att fördela ytterligare 59 250 000 i statsbidrag till kommuner för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer mm. Av medlen ska 28 000 000 kronor i första hand avse stöd till kommuner, att med utgångspunkt i myndighetens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer, analysera om utbudet av skyddat boende svarar mot behoven hos våldsutsatta och barn som bevittnat våld.

Kommunerna kan i arbetet särskilt beakta behov av skydd, stöd, vård och skolgång hos barn som följer med en våldsutsatt vårdnadshavare i sådana boenden. Som stöd i arbetet kan de kvalitetsindikatorer som Socialstyrelsen tagit fram för skyddade boenden användas. En länk till dessa finns på detta statsbidrags hemsida.

Dessa påfyllnadsmedel är en del av det uppdrag som Socialstyrelsen fått att under 2020–2022 fördela utvecklingsmedel för att utveckla socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt för att stödja arbete med vuxna och barn i prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Bidragets storlek

Socialstyrelsen har tidigare utlyst utvecklingsmedel till kommuner för 2022 om totalt 85 500 000 kr. Genom dessa påfyllnadsmedel har kommunerna möjlighet att rekvirera ytterligare 59 250 000 kronor i utvecklingsmedel. Medlen fördelas utifrån kommunens invånarantal. Hur mycket respektive kommun kan få i statsbidrag för 2022 framgår av respektive fördelningsnyckel. Fördelningsnycklarna hittar ni på webbsidorna för respektive utlysning av detta statsbidrag.

Vilka kan rekvirera medlen?

Samtliga kommuner.

Övergripande mål

En övergripande målsättning är att arbetet mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål, ska vara av likvärdig kvalitet i hela landet. Personer som har

utsatts för sådant våld ska få det stöd och den hjälp som de behöver oavsett var i landet de bor. Målsättningen är också att kommuner och regioner ska vara självförsörjande i fråga om baskunskaper om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan mellan kommuner, regioner och berörda verksamheter är av stor vikt. Kunskap om behov och brister som har identifierats på lokal nivå bör vara utgångspunkt för arbetet.

Vad kan ni använda medlen till?

Av medlen ska 28 000 000 kronor i första hand avse stöd till att med utgångspunkt i myndighetens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer, analysera om utbudet av skyddat boende svarar mot behoven hos våldsutsatta och barn som bevittnat våld. Till stöd i arbetet kan de kvalitetsindikatorer som Socialstyrelsen har tagit fram för skyddade boenden användas. Kommunerna kan i arbetet särskilt beakta behov av skydd, stöd, vård och skolgång hos barn som följer med en våldsutsatt vårdnadshavare i sådana boenden.

I övrigt kan ni rekvirera medel för att utföra reguljära insatser inom utvecklingsmedlen:

Utvecklingsmedel avser att utveckla och stärka

- socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens, inklusive tandvårdens, långsiktiga, strukturerade och samordnade arbete mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck, arbete med vuxna och barn i prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt stöd till våldsutsatta vuxna och barn, inklusive barn som har bevittnat våld,
- alla berörda verksamheters möjligheter att efterleva och tillämpa Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (2014:4) om våld i nära relationer m.m. och gällande regelverk i övrigt,
- verk samma metoder för våldsutsatta med särskilda behov på grund av exempelvis ålder, funktionsnedsättning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, nationell minoritetstillhörighet, utländsk bakgrund, hedersrelaterat våld och förtryck eller drogrelaterade problem samt personer i prostitution eller människohandel för sexuella ändamål,
- alla berörda verksamheters förmåga att upptäcka och stödja våldsutsatta barn och vuxna, inklusive flickor och kvinnor som har utsatts för eller riskerar att utsättas för könsstympning och barn som uppges vara gifta, och
- insatser för att nå våldsutövare och förebygga återfall i våldsbrott

Särskilt om samverkan

Medlen får även användas för att stärka samverkan mellan kommuner som på egen hand möter svårigheter att utveckla ett framgångsrikt arbete. Det kan exempelvis handla om samarbete för att ordna varaktigt boende åt vuxna och barn

som vistas i skyddat boende, utveckling av kommun- och myndighetsgemensamma resurscentra för barn och vuxna som riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck eller kartläggningar av antalet barn och unga som saknas i skolan och som misstänks ha utsatts för hedersrelaterade brott utomlands. Det kan också handla om samarbete för att stärka samverkan mellan socialtjänstens arbete och hälso- och sjukvårdens på lokal nivå.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2022 och de kan användas till och med den 31 december 2022. Det är tillåtet att använda rekvirerade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 1 januari 2022.

När behöver Socialstyrelsen ha er rekvisition?

Sista dag att rekvirera medlen är den **1 september 2022**.

Hur får ni del av medlen?

Statsbidraget betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

Rekvisition görs av behörigt ombud via Socialstyrelsens e-tjänst. Bidraget rekquireras via webbformuläret som finns på statsbidragets webbplats. Fördelningsnyckeln som ligger som bilaga till anvisningarna anger vad respektive kommun högst kan rekquirera för belopp.

Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den 1 september 2022 och medlen betalas ut vanligtvis inom 30 arbetsdagar.

Om inte alla medel rekvireras?

Medel som inte har rekvirerats senast den 1 september 2022 kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner som har angivit i webbformuläret att de önskar ta del av dessa medel.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska senast **28 februari 2023** lämna en redovisning av hur medlen har använts inklusive en ekonomisk redogörelse avseende 2022 års utvecklingsmedel. Detta sker genom att Socialstyrelsen i början av 2023 skickar ut ett webbaserat återrapporteringsformulär till den kontaktperson ni uppgav i samband med rekvisition. Frågorna gäller i huvudsak vilka aktiviteter som ni har genomfört och vilka resultat ni har uppnått.

Medel som inte har använts eller som inte har använts i enlighet med angivna villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Ett sådant villkor är att återrapporteringen till Socialstyrelsen sker inom den angivna tidsramen. Om ni inte har använt hela beloppet vid årsskiftet ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare.

Meddela Socialstyrelsen vid byte av kontaktperson

Om ni ändrar kontaktperson för detta statsbidrag behöver ni meddela Socialstyrelsen.

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen att under 2020-2022 fördela utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer m.m. till kommuner, regioner samt ideella föreningar och stiftelser som bedriver verksamhet på lokal nivå. Socialstyrelsen ska även tillhandahålla och kvalitetssäkra kunskaps- och metodstöd, så kallat kompetensstöd och inom ramen för detta fördela särskilda stimulansmedel till Uppsala universitet (NCK) och Linköpings universitet (Barnafrid - nationellt centrum för kunskap om våld mot barn).

Sedan 2012 har Socialstyrelsen haft regeringens uppdrag att fördela utvecklingsmedel och att tillsammans med länsstyrelserna ge kompetensstöd till kommuner och ideella organisationer för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer. Uppdraget utvidgades under perioden 2016–2018 till att även omfatta hälso- och sjukvård inklusive tandvård.